

Coperta:
Maria Axinte

DTP:
Valentin Dan

Ilustrație coperta I:
Cristina Stratulat, *Peisaj lăuntric*

Ilustrație coperta IV:
Cristina Stratulat, *În loc de rugăciune*

© Demostene Andronescu – 1995, 2009, 2014
© Fundația Sfinții Închisorilor pentru prezenta ediție – 2014

Fundația Sfinții Închisorilor
Str. Negru Vodă nr 30, Pitești, Argeș, România
Tel.: 0248/265.381
www.fundatiasfintiiinchisorilor.ro

DEMOSTENE ANDRONESCU

PEISAJ LĂUNTRIC

VERSURI

EDIȚIA A III-A

CU O PREFAȚĂ DE
Claudiu Târziu

ȘI O POSTFAȚĂ DE
Răzvan Codrescu

ILUSTRAȚII DE
Cristina Stratulat

F u n d a Ț i a
Sfinții Închisorilor
Pitești / 2014

tei lirici nu mai puțin personale, iar cel mai adesea nu este vorba decât de firești confluențe de teme și motive sau, pur și simplu, de echivalențe temperamentale.

Cel mai aproape, ca experiență, sensibilitate și atitudine, se află neîndoiește de Radu Gyr, poetul la care a ucenicit simpatetic și informal, printre gratii și lanțuri, și din care a scos și *motto*-ul târziului său volum: *Mereu șchiopătând prin dezastre,/ Mereu cu osânda pe frunte,/ Credeam că tot spini sunt și-n astre,/ Și-n ceruri tot temnițe crunte...*

Dar ca *motto* al volumului ar fi putut figura la fel de bine acel „Epitaf pe mormântul lui Don Quijote“, în fond un sintetic auto-portret liric, în tonul poate cel mai personal pe care Demostene Andronescu l-a nimerit vreodată:

*Aici se odihnește un biet nebun ce-n stele
A vrut să care lumea și-a risipit cu lancea
Cetățile de nouri și umbrele din ele,
Sfruntând înțelepciunea cuminților din Mancha.*

Și pentru că e vorba de Don Quijote, cred că acel epitet final sub care Cervantes și-a pus personajul – *el bueno*, „cel bun“ – i se potrivește întocmai și poetului nostru, dincolo de sterilitatea prețioasă a oricărui „discurs critic“. Cu acest nume de taină îl va striga poate și Dumnezeu la Judecata din Urmă.

Răzvan Codrescu

CUPRINS

<i>Un paradox binecuvântat</i> (prefață de Claudiu Târziu)	7
<i>În loc de prolog: Nebunul</i> (sonet de Răzvan Codrescu)	15

Peisaj lăuntric

Prefață	17
Naufragiu	19
Pia	20
Peisaj lăuntric	22
Regrete	24
Vrăjmășie	25
Prefacere	26
Climat	28
Contrast	29
Inerție	30
Din tot ce-am fost	31
Gândurile unui mort	32
<i>Ecce homo</i>	34
Iar îmi vine să mușc zare	35
Pe pieptul veșniciei	37
Îndoială	38
Blestem	40
Zădărnice	41
Bacoviană	44
Teamă	45

În loc de rugăciune	46
Deznădejde	48
Nebunul	49
Oboseală	53
Psalm I	54
Peisaj de toamnă aiudean	56
Capitulare	58
Doina visătorului	60
De când mă știu	66
Părtășie	67
Desperare	68
Sinucidere	70
Eu	72
Psalm păgân	75
Chemarea păcatului	76
Îndemn	78
Nestatornicie	79
De vorbă cu sufletul meu	81
Lene	83
Se duc cocori	84
De s-a sfârșit...	87
Cântec de îndârjire	89
Psalm II	92
Neîmplinire	94
Alean	96
<i>In memoriam</i>	97
Moarte provizorie	98
Testament	100
Unde-s nebunii?	102
Îmi plânge sufletul ca un copil	105
Aș vrea să sfărăm lumea între dește!	106
Psalm III	108

Strigoiful	110
Epitaf pe mormântul lui Don Quijote	112
Psalm IV	113
Adâncime	114
Apocalips	115
Scrisoare de dincolo	116
Furtună	117
Primăvara	118
Interior	119
Înserare	120
Elegie nocturnă	121
Nostalgii	124
Atâtea are Dumnezeu pe cap!	125
Geneză	126
Natură moartă	127
Prier	128
Algebră	129
Sonet I	130
Sonet II	131
Încremenire I	132
Încremenire II	133
Sufocare	134
Profesoara	135
Psalm V	136
Primește-ți, lume, țărna înapoi!	138
Încheiere	140

Addenda

<i>Versuri inedite</i>	
Poetul	143
Zorii	144

Evadare	145
Temniță	146
Răzbunare	147
Comuniune	148
Îmi dau sufletul de-a dura	149
Tristețe	150
Se moare tare greu!	151
Vedenie	152
Manifest	153
Blesteme	154
Eva	155
„Ajută, Doamne, necredinței noastre“	156
Îmi pâlpoi viața...	157
La capăt de drum	158
<i>Cioburi</i>	
Proptit în dor	159
Autoportret	159
Mânie divină	160
Îndemn	160
Regrete	160
Moartea lui Făt-Frumos	161
Blazare	163
<i>„Poezia mi-a fost rugăciune în pușcărie. N-aș fi supraviețuit fără ea“ (un interviu cu Demostene Andronescu realizat de Claudiu Târziu)</i>	
	165
<i>Demostene Andronescu sau vocația mărturisirii (postfață de Răzvan Codrescu)</i>	
	177

Volumul poate fi achiziționat
direct de la Fundația Sfinții Închisorilor
la numărul de telefon 0248/265.381
și online prin vânzătorii specializați.

Pentru mai multe detalii despre publicațiile și activitățile noastre
vizitați www.fundatiasfintiiinchisorilor.ro
sau pagina noastră de Facebook.

MOTTO

*Mereu șchiopătând prin dezastre,
Mereu cu osânda pe frunte,
Credeam că tot spini sunt și-n astre,
Și-n ceruri tot temnițe crunte.*

RADU GYR

Prefață

Nu mă citi, ci mă aruncă-n foc
Și-apoi cenușa-n vânt mi-o risipește,
Că-s piază rea și cel ce mă citește
Va țiu ca farmecu-n ghioc.

Sunt molimă de zbucium și tristeți,
Stărnesc furtuni și isc neliniști sure,
Din suflet mușc hain ca o secure
Și la lumina mea să plângi înveți.

Sunt fructul pădureț al vitregiei,
Aroma mea n-o guști decât plângând
Și sensu-amar al fiecărui gând
Nu-l vei pricepe de nu-mi semeni mie.

Cu versul meu, hain îți dezvelesc
Tăciunele durerilor din spuză,
Din adâncimi îl sorb ca o ventuză
Și peste suflet ți-l îngrămădesc.

Ca printr-un parc cu-aleile pustii,
În slova mea tu te-ntâlnești cu tine
Și, ca-ntr-un lac adânc, îți vezi în mine
Fundul mâlos și plin de răgălii.

Nu mă citi, n-ai să găsești în mine
Nici ochi albaștri, nici domnițe blonde,
Ci-arareori doar zâmbetul Giocondei
O să-ți apară trist printre suspine.

Nici înțelesuri limpezi, nici liman
Nu vei afla în slova mea stufoasă,
Ci doar foșnirea mării, dureroasă,
Și mute statuete de mărgean.

Nu mă citi, ci mă aruncă-n foc,
Ori, dacă-asemeni mie-ți este felul,
Îmi soarbe-otrava, pipăie-mi misterul
Și lasă sufletul să ți-l dezghioc.

Durerea mea sporind la tine-n sânge,
Te adu-aici ca pe-un copil de mână
Și plângi plecat pe slova mea bătrână
Cu plânsul lumii ce nu știe plânge.

Naufragiu

Cu sufletul stâlcit, cu arca spartă,
Nu mai aștept s-ajung nici un liman;
Plutesc bătut de vânturi și de soartă
Pe marea asta neagră de catran.

E prea târziu să mai ridic catargul
Și pânzele surpate de furtună,
Nu mă mai vor nici țarmur'le, nici largul,
Nici portul pitulat de după lună.

În sens invers, sporind parcă misterul,
O altă arcă-ngână pe a mea,
S-a clătinat din amintire cerul
Și-n balta neagră s-a surpat o stea.

Dar n-o culeg, o las în smârc să moară.
Ce-i dacă moare? Sunt atâtea sus!
Să-și dea și cerul jertfa lui de pară;
În mine atâtea stele au apus!

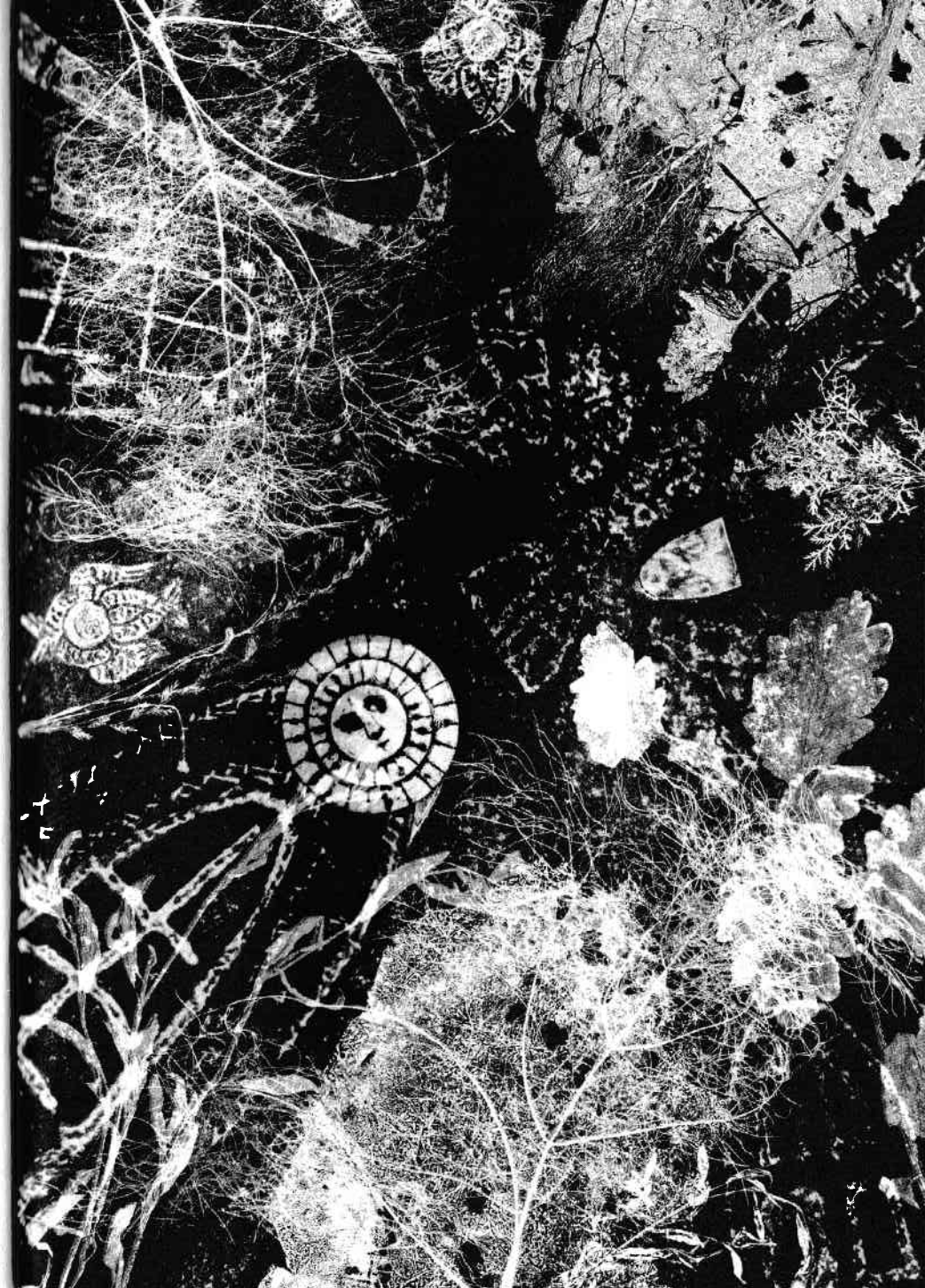
Pia

Deschide-ți, suflete, fereastra larg
Și lasă soarele să te pătrundă!
E primăvară, mugurii se sparg
Și-n ramuri ciunge verdele inundă.

Grădinile își pregătesc de zor
Mireasma și aromele din tină;
Hai, fă și tu cuminte-asemeni lor!
N-auzi, nu simți cum îngerii se-nchină?

N-auzi, nu simți cum rugăciunea lor
Ca seva urcă-n trunchiul lumii veșted,
Ca să țâșnească-n florile ce-o vor
Împodobi din tălpi și până-n creștet?

Primește-o, măi, și tu în ramuri, hai,
Și înflorește floare lângă floare;
Acuși sosesc albinele din rai
Și n-o să aibă-n cer ce să ne care!

Peisaj lăuntric

Până departe-n fund se vălurește,
Ca un ocean, un lan de amintiri
Și-n zări lăuntrice treptat descrește
Și se înalță munți de ne-mpliniri.

O holdă de dorinți, un gard, doi paltini,
Un stol de remușcări și de regrete,
O pajiște de dor cu maci de patimi
Și peste toate-un gând ca un erete.

Părerii de rău ca gene de pădure
Ascund sub umbra lor un ochi de iaz
Ce tulburat din dedesubturi sure,
Doar nuferii speranții-l mai țin treaz.

Pe-o coastă stearpă, spinii îndoielii,
Un trandafir sălbatic înflorit,
Pe miriști arse, graurii durerii
Și-n fund, un nuc de patimi desfrunzit.

Prin lanul de-amintiri încet coboară
Și pasc tăcute turme de tristeți,
În bozii și cucute trag să moară
Surpate gânduri, fulgerați ereți.

Regrete

Atât de dor îmi este câteodată
De mângâieri, de galeși ochi de fată
Cu pleoape moi și tremurări în gene
Sub cari se tolănesc priviri viclene;
Și-atât de obosit sunt de-așteptări,
Mi-e buza arsă de nesărutări,
Mă dor dorinți ce-n mine-au putrezit,
De nevibrări mi-e sufletu-mpietrit,
Sunt cimitir de doruri ne-mplinite
Și de păcate nepăcătuite,
De pofte moi care mustesc în mine
Și mă frământă ca pe orișicine,
Dar nu-și găsesc izvorul să se-adape.
Mă dor priviri ce le-am ucis sub pleoape,
Mă dor și gânduri, și-amintiri mă dor,
De ochii tăi adânci și mari mi-e dor,
M-aplec și plâng peste trecutul meu
Cu lacrimi ce se varsă-n Dumnezeu.

Vrăjmășie

Așa îmi vine câteodată, Doamne,
Să-mi dau în suflet una cu piciorul,
Prin mărăcini să-1 dau de-a rostogolul,
Să-1 trag de chică și să-1 iau la palme!

Și-așa îmi vine-n el s-arunc cu pietre,
Să-1 sângerez ca pe-un apus de soare,
Să-1 calc ca pe-o buruiună în picioare
Și să-1 izbesc cu capul de perete!

Ca pe un orb apoi să-1 port de mână,
Din poartă-n poartă și din târg în târg,
Și pe ulițele acestui burg
Să-1 risipesc fărâma cu fărâma.

Prefacere

Am cerșit un timp lumină
Pe la uși străine,
Neștiind că luna plină-i
Prinsă toată-n mine.

La răspântiile vieții
Stam cu mâna-ntinsă
Și mă miluiau drumeții
Cu lumină stinsă.

Când și când, câte-o scânteie
De-un nebun zvârlită
Îmi părea cale lactee,
Mie dăruită.

Și treceam așa prin viață,
Miluit de lume,
Ca și ea cătând prin ceață,
Nu știu ce anume.

Dar odată, pe-nserate,
Obosit de vise,
Am găsit la lume toate
Porțile închise.

Și rămas în noapte-afară
Fără lumânare,
Am privit așa-ntr-o doară-n
Mine ca în zare.

Și am tresărit deodată,
Căci văzui că-n mine
Bezna-i ciuruită toată
Și mijesc lumine.

Am dat zgura la o parte
Cu înfrigurare
Și-n străfundurile-mi moarte
S-a iscat cântare.

Iar prin rana-mi sângerândă,
Ca printr-o spărtură,
A țâșnit o rază blândă
De lumină pură,

Ce-nvelindu-mă în toate,
Mătăsoasă, moale,
A dat vieții mele plate
Sensuri verticale.

De atunci fără-ncetare
Luminez întruna,
Nu fălos ca mândrul soare,
Ci sfios ca luna.

Iar când mălul se adună
Și-mi astupă vrana,
Mă sleiesc ca pe-o fântână,
Adâncindu-mi rana.

Climat

În mine ieri a fost așa furtună
Că nu credeam să-mi scape nimic teafăr!
Și nu credeam pe cer să mai rămână
Nedezrădăcinat nici un luceafăr.

Însă, treptat, s-a potolit furtuna
Și s-a pornit o ploaie înspumată;
Plângând m-am ușurat de parcă mâna
Lui Dumnezeu mi-a luat durerea toată.

Și-acum e-n mine-o liniște de parcă
M-am logodit în taină cu tăcerea;
Din amintire însă, udă learcă,
Ca o pădure fumegă durerea.

Și aburii ce urcă pe-ndelete
Și-n văgăuni lăuntrice s-adună
De suflet sunt sorbiți ca de-un burete,
Și știu că mâine fi-va iar furtună.

Contrast

Atât de gol sunt, Doamne, câteodată
Și-atâta zgomot fac, parcă-s o tobă!
Mi-e sufletu-ngâmfat, bată-l să-l bată,
Ca o paiată îmbrăcată-n robă.

Și câteodată sunt plin ochi ca luna
Ce lunecă pe boltă ca o barcă,
Și-atunci, pișcându-mi cu sfială struna,
Prin viață trec mai fără zgomot parcă.